

Voor u ligt een activiteitenrapportage rondom “De Haarlemmer Kweektuin.” U kunt meer lezen over het plan, het beheer, de ontwikkelingen en de huidige stand van zaken in dit mooie stukje Haarlem.

Het plan

Door het vertrek van Spaarnelanden uit de Stadskweektuin is het mogelijk dit gebied te herontwikkelen in samenhang met de gehele recreatieve groene zone langs de Kleverlaan. De gemeente heeft daartoe eind 2010 een experiment van digitale participatie opgezet, waarvoor grote belangstelling bleek. In de eerste participatieronde zijn 115 ideeën ingediend en hebben zo een 1800 mensen meegedacht.

Een Voorbereidingscommissie, een selectie vanuit een grote groep geïnteresseerde burgers, kreeg als taak een haalbaar, uitvoerbaar plan te ontwikkelen. De zogenoemde Gebiedsvisie 2012, waarin de kaders gesteld werden voor de gewenste toekomstige ontwikkeling van het gebied, diende bij de herinrichting als uitgangspunt. Het plan “Haarlemmer Kweektuin,” met het motto ‘*naar een groen en recreatief gebied voor duurzaam denken en doen,*’ geeft, naast het versterken van de al aanwezige kwaliteiten, ook invulling aan de wens voor een duurzaamheidscentrum in de Stadskweektuin.

Bij het verder uitwerken van het winnende idee heeft de Voorbereidingscommissie acht kernpunten gedefinieerd: groen/ bomen, stadslandbouw/ biologische teelt, duurzaamheid/ milieu, informatie/ educatie, energie/ hergebruik, behoud en uitbreiding recreatie en ontmoeting, water en horeca.

Zowel de afzonderlijke functies als de samenhang in het gebied bleken het beste te bereiken door het thema ‘duurzaam’, ‘groen’ en ‘educatief’ in alle aspecten van het plan te verwerken, en niet alleen in een centrumgebouw in een park. Daarmee is het mogelijk om het park te ontwikkelen tot een integraal ‘duurzaam gebied’. Bezoekers kunnen recreëren, maar worden misschien toch ook geprikkeld en steken nog iets van hun bezoek op. Dit kan informatie zijn over plantensoorten en hoe bijzonder de natuur in elkaar zit of over het belang van schoon water. Men kan biologisch geteelde producten kopen, maar ook kennis nemen van hoe tuin-/landbouw met respect voor de natuur er uitziet.

Het beheer

De Stichting Haarlemmer Kweektuin, opgericht in 2015, is een non-profit organisatie van betrokken vrijwilligers, die samen met de gemeente Haarlem de voormalige Stadskweektuin omvormt tot hét centrum voor duurzaamheid van Haarlem en omstreken. In dit ecologische stadspark komen natuur, water, horeca, bedrijven, educatie én recreatie samen om deze ambitie vorm te geven.

De gemeente Haarlem blijft eigenaar van de Haarlemmer Kweektuin (inclusief de opstallen). De Stichting zet de lijnen uit voor beheer en ontwikkeling. Dit maakt van de Kweektuin een uniek participatietraject, waarbij honderden betrokken vrijwilligers, ondersteund door fondsen, subsidies en donaties, samen met de gemeente regie voeren in de totstandkoming van een toonaangevend centrum voor ecologie, klimaat, energie, milieu en sociale duurzaamheid. Deze unieke samenwerking is in juni 2016 vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente en de Stichting Haarlem Kweektuin.

De Haarlemmer Kweektuin wordt geleid door een bestuur dat wordt bijgestaan door werkgroepen en adviseurs. Het bestuur onderhoudt nauwe contacten met de gemeente en de ondernemers.

De ontwikkelingen

Hieronder een greep uit de vele ontwikkelingen in de afgelopen jaren.¹

- In 2016 vond de eerste terreinwerkdag voor vrijwilligers plaats. Er werd een begin gemaakt met het opruimen van het terrein t.b.v. de aanleg van de nieuw aan te leggen watergang. Ook is de restauratie van het Rijksmonument door Stadsherstel van start gegaan en vond de eerste biologische markt plaats. Andere evenementen waren bijvoorbeeld het Herstevenement van NME en de opening van het Kweekcafé.
- In '207 is het herstel van het Rijksmonument volledig afgerond en is Yoga Innerwork huurder geworden van het monumentale gebouw. Vanuit de Stichting zijn de werkgroepen Terrein, Communicatie, Evenementen en Gebouwen & Installaties bezig geweest met bijvoorbeeld de

¹ De jaarverslagen van de Stichting zijn beschikbaar voor meer details.

planontwikkeling en het organiseren van terreinwerkdagen, het via de media meer bekendheid geven aan het stadspark en het in gang zetten van het verduurzamen van de energieinstallaties. Op bestuurlijk gebied was er de feestelijke ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Gemeente en de Stichting Haarlemmer Kweektuin. De Stichting heeft eind '17 ook de Lieven de Keypenning gewonnen voor het ontwerp van de Haarlemmer Kweektuin.

- In 2018 vond de druk bezochte feestelijke openstelling van het nieuwe gedeelte, inclusief de nieuw aangelegde watergang, en ook Natuurspeelplek "Paddenpoel" plaats. Veel is te danken aan de vele vrijwilligers die zich op terreinwerkdagen hebben ingezet. Paddenpoel is daarbij vrijwel geheel gefinancierd vanuit crowdfunding. Naast de feestelijke opening waren er weer terreinwerkdagen, diverse lezingen, (Groene Stoel) ontmoetingen, exposities, rondleidingen en markten. Een mooi moment was het ondertekenen van de intentieverklaring "zonnepanelen op kassen" door de Gemeente Haarlem, waarbij Kweekzon een belangrijke rol speelt.

De huidige stand van zaken

Er is veel gedaan, maar er is in 2019 en daarna ook nog veel te doen – een greep uit de doelen:

- er vinden weer veel duurzame activiteiten en werkdagen plaats;
- de kassen worden voorzien van zonnepanelen;
- er komt betere bewegwijzering op het park;
- er komt duurzame parkverlichting;
- er komt een duurzame, kastankehouten, fietsenstalling;
- een biomeiler zal voor natuurwarmte gaan zorgen;
- de beheerderswoning wordt verduurzaamd en in gebruik genomen.

Ook het beheer vanuit de Stichting zal verder geprofessionaliseerd worden; te denken valt aan het uitwerken van een formeel missie- en visiedocument, uitdiepen van de samenwerking met de ondernemers en het totstandkomen van een financieel plan & financieel beheer.

Samen met de Gemeente en met de enthousiaste inzet van vrijwilligers en ondernemers hopen we het mooie stadspark *De Haarlemmer Kweektuin* nog mooier te maken.

